

دانشگاه اصفهان
دبیرخانه هیات رئیسه

دفتر برنامه ریزی و نظارت آموزشی

شماره:

تاریخ:

پوست:

شیوهنامه دروس خودخوان

مقدمه: با توجه به مشکلاتی که در سال‌های اخیر به دلایل مختلف برای تشکیل کلاس‌های زیر کف برای گروه‌های آموزشی و همچنین برای کمیسیون نظارتی-آموزشی در صدور مجوز ایجاد شده است، لازم شد شیوهنامه‌ای تحت عنوان "شیوهنامه دروس خودخوان" در همین راستا و متفاوت با شیوهی اخذ دروس معرفی به استاد و دروس عادی (حضوری ۱۶ هفته‌ای) برای رفع مشکل کف کلاس، عدم ماندگاری دانشجو، وحدت رویه در رعایت حقوق دانشجو و استاد، کاهش مکاتبات معادل‌سازی و تطبیق و در عین حال حفظ کیفیت و کمیت تدریس در چارچوب ضوابط و مقررات آموزشی موجود، تهیه گردد.

این شیوهنامه صرفاً موارد خاص را شامل خواهد شد و لذا گروه‌های آموزشی همچنان در قبال برنامه‌ریزی درست اعم از ادغام دروس در رشته یا گرایش‌های مختلف (حداقل برای دروس اختیاری)، عدم پذیرش یا پذیرش دو سال یکبار دانشجو در رشته یا گرایش‌های فاقد متقاضی، تهیه بسته‌های مشترک تحصیلات تکمیلی و ... مسئول هستند.

تعریف درس خودخوان: درس خودخوان به درسی اطلاق می‌شود که در یک نیمسال تحصیلی به دلایلی خاص به صورت عادی یا معرفی به استاد قابل ارائه نمی‌باشد و پس از اخذ مجوز از کمیسیون نظارتی-آموزشی، حسب تشخیص استاد درس می‌تواند به صورت نیمه‌حضور و از طریق سامانه مدیریت یادگیری (LMS)، به صورت برخط (Online) یا غیر برخط (Offline)، یا تلفیقی از همه‌ی آنها برای هر سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری ارائه گردد.

هدف: هدف از ارائه‌ی این شیوه‌ی تدریس، عدم ماندگاری و تسهیل در روند دانش‌آموختگی دانشجو، رعایت حقوق دانشجو و استاد، کاهش مکاتبات معادل‌سازی و تطبیق و در عین حال حفظ کیفیت و کمیت تدریس در چارچوب ضوابط و مقررات آموزشی موجود می‌باشد.

ماده ۱. شرایط و ضوابط

۱-۱. درس خودخوان برای دانشجویانی که در شرایط خاص از جمله: حذف درس یا نیمسال به هر دلیل، مردودی، تغییر سرفصل، عدم پذیرش دانشجوی جدید در رشته یا گرایش موجود، عدم امکان مهمانی در سایر دانشگاهها، انصراف یا عدم ثبت نام تعداد قابل توجهی از دانشجویان به طوری که منجر به کاهش بیش از حد تعداد دانشجو از کف مصوب کلاس گردد، با صدور مجوز از طریق کمیسیون نظارتی-آموزشی، قابل ارائه می‌باشد.

۱-۲. دروس عمومی، عملی، آزمایشگاهی، کارگاهی، پروژه، عملیات صحرایی، سمینار و حل تمرین به صورت خودخوان قابل ارائه نیستند.

تبصره ۱. دروسی که بنابر سرفصل مصوب به صورت نظری-عملی (با یک شماره) تعریف شده‌اند، با توجه به ماهیت درس و نحوه‌ی ارائه‌ی بخش عملی آن، به تشخیص گروه آموزشی از این قاعده مستثنی بوده و به صورت خودخوان قابل ارائه می‌باشند.

۱-۳. استاد درس خودخوان باید یکی از اعضای هیأت علمی دانشگاه بوده و درس مورد نظر را حداقل یکبار در دانشگاه تدریس کرده باشد.

۱-۴. تعداد واحد قابل ارائه دروس، به صورت خودخوان، در طول تحصیل دانشجو برای هر سه مقطع حداکثر ۸ واحد است. نظارت و رعایت مفاد این بند، بر عهده گروه آموزشی است.

تبصره ۲. بررسی و مجوز ارائه بیش از ۸ واحد درس خودخوان در شرایط بسیار خاص، در اختیار کمیسیون نظارتی-آموزشی است.

۱-۵. تاریخ آزمون درس خودخوان، همانند سایر دروس عادی، در بازه‌ی زمانی آزمون‌های پایان نیمسال تحصیلی تعیین و به صورت حضوری برگزار می‌گردد.

۱-۶. دروسی که به تشخیص کمیسیون نظارتی-آموزشی دارای حداقل تعداد لازم برای تشکیل کلاس عادی هستند، قابل ارائه به صورت خودخوان نمی‌باشند.

شماره جلسه: ۴۱	دبیر هیات رئیسه دکتر احسان رئیسی	امضاء دبیر هیات رئیسه
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۶		

دانشگاه اصفهان
دبیرخانه هیات رئیسه

بسمه تعالی

شماره:

تاریخ:

پوست:

۷-۱. گروه آموزشی موظف است دروس زیر کف خود را حداقل دو هفته قبل از شروع نیمسال و در موارد خاص حداکثر تا پایان حذف و اضافه جهت تصمیم گیری به موقع و مقتضی به کمیسیون نظارتی- آموزشی ارسال نماید.

۸-۱. ارائه‌ی دروس خودخوان در هر سه مقطع تحصیلی تابع کلیه ضوابط و مقررات آموزشی از جمله رعایت پیش نیاز و هم نیاز، رعایت سقف مجاز واحدهای درسی قابل اخذ در هر نیمسال و ... می‌باشد.

تبصره ۳. اگر دانشجو در درس خودخوان مردود شود، فقط یکبار دیگر مجاز به اخذ درس به این شیوه می‌باشد.

۹-۱. چنانچه امکان معادل سازی، تطبیق واحد و اخذ درس خارج از سرفصل برای رفع مشکل دانشجو امکان پذیر باشد، ارائه‌ی درس به صورت خودخوان منتفی است.

۱۰-۱. ارائه درس به صورت خودخوان مقطعی و در شرایط خاص قابل بررسی است و لذا گروه‌های آموزشی باید حتی الامکان شرایط ارائه درس به صورت عادی را از طریق تجمیع گرایش‌ها، عدم پذیرش دانشجو در گرایش‌های فاقد متقاضی، ارائه‌ی دروس به صورت بسته‌ی تحصیلات تکمیلی (قابل ارائه برای دانشجویان ارشد و دکتری در یک کلاس)، ارائه‌ی دروس اختیاری مشترک برای ورودی‌ها و گرایش‌های مختلف و ... فراهم نمایند.

۱۱-۱. درس خودخوان در تابستان قابل ارائه نمی‌باشد.

تبصره ۴: در موارد خاص که فراغت از تحصیل یا رفع مشکل آموزشی دانشجو منوط به ارائه‌ی درس در تابستان است و امکان ارائه و اخذ درس توسط دانشجو در نیمسال بعد در قالب برنامه درسی گروه یا به صورت معرفی به استاد وجود ندارد، به منظور پیشگیری از ماندگاری دانشجو، با اخذ مجوز از کمیسیون نظارتی- آموزشی و رعایت مفاد شیوه نامه، علی‌الخصوص رعایت نحوه ی برگزاری کلاسها، ارائه‌ی درس خودخوان بلامانع است. نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده مدیر گروه آموزشی است.

۱۲-۱. درس خودخوان از ارزشیابی از تدریس، مستثنی است.

تبصره ۵: در مواردی که استثنائاً تمام دروس استاد در آن ترم خودخوان است، به تشخیص دفتر برنامه ریزی و نظارت آموزشی برخی یا تمام دروس مزبور، قابل ارزشیابی هستند.

ماده ۲: تعداد دانشجو و واحد معادل حق التدریس

واحد معادل حق التدریس استاد برای دروس خودخوان در سه مقطع به صورت زیر محاسبه می‌شود:

ردیف	مقطع	تعداد دانشجو	واحد معادل	توضیحات
۱	کارشناسی	۱-۵ نفر	۰/۳۵ واحد معادل درس	با رعایت مفاد بند ۱-۲ از ماده ۱ و تبصره‌ی آن
		۶-۱۰ نفر	۰/۴۵ واحد معادل درس	
		۱۱-۱۴ نفر	۰/۶۰ واحد معادل درس	
۲	کارشناسی ارشد	۱-۲ نفر	۰/۴۰ واحد معادل درس	
		۳-۴ نفر	۰/۵۰ واحد معادل درس	
۳	دکتری	۱-۲ نفر	۰/۵۰ واحد معادل درس	

شماره جلسه: ۴۱	دبیر هیات رئیسه: دکتر احسان رئیسی	امضاء دبیر هیات رئیسه
تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۶		

دانشگاه اصفهان
دبیرخانه هیات رئیسه

ماده ۳: نحوه برگزاری و ارائه درس خودخوان

بسمه تعالی

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۱-۳. دانشجوی از طریق مطالعه فردی و ارتباط با استاد درس (حضور و برخط یا غیربرخط) موظف است محتوا و سرفصل درس را طبق برنامه‌ای که استاد مشخص می‌کند، فراگیرد.

۲-۳. استاد درس موظف است در طول نیمسال حداقل ۵ هفته را به‌صورتی که در ادامه بیان می‌شود، حضوری برگزار نماید. هفته اول برای معرفی درس، سرفصل‌ها، منابع، تعیین تاریخ آزمون یا آزمونک‌ها و سایر توضیحات ضروری الزاماً به‌صورت حضوری و برای تکمیل تدریس، رفع اشکال، حل تمرین و ... لازم است هر ماه حداقل یک هفته کلاس را به‌صورت حضوری برگزار نماید. علاوه بر این، استاد می‌تواند جلسات بیشتر را به‌صورت برخط، غیربرخط و یا تلفیقی از هر دو در سامانه LMS برگزار نماید. استاد درس در هر صورت موظف است سرفصل درس را کامل پوشش دهد و نحوه‌ی ارائه (کاملاً حضوری یا تلفیقی) و تعداد جلسات مورد نیاز (۱۶ جلسه یا کمتر) به تشخیص استاد درس خواهد بود.

۳-۳. استاد درس موظف است در همان ابتدای نیمسال، تاریخ دقیق کلاس‌های حضوری و برنامه‌ی کلاس‌های سامانه‌ی مدیریت یادگیری (LMS) را به گروه آموزشی اعلام تا مدیر گروه ضمن نظارت بر حسن تشکیل کلاس‌ها، مراتب را از طریق نامه‌ی دو امضاء (با امضای مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده) به پیوست مجوز کمیسیون نظارتی- آموزشی، برای کارشناس مربوط در دفتر نظارت و ارزیابی دانشگاه، ارسال نماید.

۴-۳. دانشجوی علاوه بر آزمون‌ها، آزمونک‌ها و تکالیفی که استاد درس در طول نیمسال برای او مشخص می‌نماید، می‌بایست در آزمون پایانی به‌صورت حضوری شرکت نماید.

ماده ۴. در این شیوه، بر خلاف دروس معرفی به استاد، دانشجوی متقاضی دروس خودخوان نیست و گروه آموزشی باید دروس زیرکف خود را با ذکر دلائل کافی مطابق با بند ۱-۷ به کمیسیون نظارتی- آموزشی ارسال تا آن کمیسیون نسبت به چگونگی ارائه درس تصمیم‌گیری نماید.

ماده ۵. نظارت بر حسن انجام کار و تشکیل منظم کلاس، مطابق با بند ۳-۲، بر عهده‌ی مدیر گروه و معاون محترم آموزشی دانشکده است.

این شیوه‌نامه با یک مقدمه، ۵ ماده و ۵ تبصره در یکصد و سی و چهارمین شورای آموزشی دانشگاه در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۹ تصویب و برای مدت دو سال تحصیلی از نیمسال دوم ۱۴۰۱ قابل اجرا خواهد بود.

امضاء دبیر هیات رئیسه	دبیر هیات رئیسه: دکتر احسان رئیسی	شماره جلسه: ۴۱ تاریخ: ۱۴۰۲/۴/۲۶
-----------------------	-----------------------------------	------------------------------------

اصفهان- میدان آزادی- خیابان خراسان- دانشگاه اصفهان- کد پستی ۷۳۴۴۱-۸۱۷۴۶ تلفن: ۰۲-۳۷۹۳۲۰۰۱-۲ شماره: ۳۶۶۸۷۳۹۶